

El Bon Pastor

Revista per a preveres

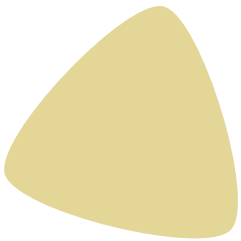

Núm. **57**
Setembre de 2014

Equip promotor: Agustí Borrell, Norbert Miracle,
Xavier Morlans, Joan Planellas, Armand Puig.

Correcció lingüística: Joaquim Claver.

Disseny original: Albert Fortuny.

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014
elbonpastor@hotmail.com
revistaelbonpastor@gmail.com
www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de
la revista podeu fer els vostres donatius a
La Caixa **2100-0272-33-0101212882**.

Moltes gràcies

INDEX

Pòrtic	4
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
Un sol cor i una sola ànima	7
Alenada evangelitzadora des de Corea CINTO BUSQUET	
Presentes com el llevat	10
<i>Senders de glòria. La Primera Guerra Mundial</i> NORBERT MIRACLE	
Anunciar la Paraula	12
No és permès prendre el pa dels fills per tirar-lo als gossets JOSEP RIUS-CAMPS	
Deixebles de l'Evangelí	14
El martiri de la indiferència MANEL NIN	
Reclinats sobre el pit del Senyor	17
Espiritualitat Presbiteral del Papa Francesc (I) JOSEP MARIA TURULL	
Rentar els peus	19
Una experiència real de Déu: el Camí de Sant Jaume amb els joves JOSEP MATEU	
Un bisbe ens parla	22
La Diòcesi i la Vida Consagrada + SALVADOR GIMÉNEZ VALLS	

Les notícies d'aquest estiu sobre la situació internacional no han estat gens reconfortants. Els conflictes bèl·lics s'han agreujat en diversos indrets del planeta i en d'altres s'han mantingut de manera soterrada, com si ja no fossin notícia. Les morts de persones per assassinat o massacre conformen una trista llista de víctimes innocents que són carn de canó de guerres que aquells innocents mai no van desitjar. La violència anomenada de gènere contra les persones per raons sentimentals o sexuals es cobra desenes de víctimes cada any. Els naufragis en el Mediterrani, tants d'ells induïts per una Europa que mira cap a una altra banda o per gent sense escrúpols que són botxins dels qui moren d'esperança, s'han multiplicat. Ens estem acostumant a dinar o sopar davant la televisió amb imatges, xifres, informacions que ens cauen lluny, però que de fet passen en un món on tot és a prop –algunes, de fet, les tenim a unes poques hores d'avió de casa nostra.

El denominador comú de totes aquestes informacions és l'augment exponencial de la violència en el nostre món. Vivim en un món que desitja la pau, que sap com n'és, de valuosa, que lamenta la mort d'innocents, però que no sap com fer-s'ho per construir una societat en la qual floreixin la justícia i la concòrdia, el bé i no la malícia, la bondat i no l'engany o la corrupció. Molts dels nostres contemporanis se senten forasters a casa seva, en aquesta Europa que, en part, cerca un benestar que no tornarà, i que en part viu sense esperança davant una crisi pertinaç que manté molta gent a l'atur i a la vora del camí. Aquesta és una Europa que continua malmetent la seva ànima, pensant només en ella mateixa, sacrificant energies al vedell d'or de l'economia especulativa, vivint en l'excitació buida del «carpe diem», convertint la construcció de l'home espiritual en una recerca capriciosa d'espiritualitats evanescents.

Mentrestant, el Papa Francesc, coratjós pelegrí de pau i de reconciliació, clama per la pau a Terra Santa (confiat que es desplegui la força de la pregària que va dur a terme amb els líders israelians i palestïnencs), visita la humanitat pobra (Albània, Sri Lanka), es fa present en aquells països on el cristianisme fecunda la societat (Corea), i es mostra disposat a viatjar a Irak i Síria, allí on la violència ha adquirit tons tenebrosos, on s'ha convertit en «barbàrie» –és la paraula que fa servir el sociòleg Manuel Castells en un article recent de «La Vanguardia» (30 d'agost). Després dels exterminis del segle XX, tornem a la violència pública, morbosa, pornogràfica, la que circula embogida per la xarxa, la que ha perdut tot bri d'humanitat, la que es vanagloria de fer realment allò que en molts films i programes de TV sembla ficció, però que, ràpidament, es converteix en paradigma. Quan no hi ha fronteres a la ficció, tampoc no n'hi ha a la realitat. Costa poc embrutir-se, veure l'altre sense mirar-lo, decapitar-lo davant una càmera convençut que allò és un acte heroic, anul·lar la per-

sona humana i convertir-la en un objecte on descarregar l'odi més irracional, disparar contra éssers innocents i afirmar que es tracta de danys col·laterals.

La violència és filla de l'odi, del desig d'agredir, que passa a ser acte d'agressió contra l'altre –sigui qui sigui, un infant, una dona, un ancià. La violència, com la riquesa, no té aturador. Com més la practiques, més sang vesses. I com més violent ets, més justificacions necessites. La violència, encara que sembli cega, no ho és. Sempre demana una explicació. Una acció violenta s'ha de cobrir amb un argument, un raonament, un sentiment, un projecte. Al darrere hi ha d'haver una realitat que es presenti com absoluta (la fe en Déu, la fidelitat a una realitat ètnica o política, l'orgull d'una victòria militar...). Tanmateix, en el fons, la violència és el triomf del propi «jo», ara convertit en un petit ésser omnipotent, amo de la vida i de la mort, senyor de l'arma mortífera que serveix per afirmar-se a si mateix i «passar» a la història. El violent és una persona que, en darrer terme, necessita ser «algú» i imposar-se a l'altre fins a destruir-lo sense pietat.

Amics, la violència no és lluny de nosaltres. Hi convivim, la tenim a l'abast, la sang ens pot bullir en qualsevol moment i podem caure en una espiral de conseqüències imprevisibles. No menystinguem la violència, cap tipus de violència, ni tan sols la verbal: Jesús mostra la gravetat de l'insult i de la maledicció fent mereixedor de l'infern el qui els practica (vegeu Mateu 5,22). No justifiquem la violència quan algú la defensi. Defensar la violència, només es pot fer en nom de l'odi, i l'Evangeli que nosaltres prediquem és un Evangeli de perdó. Sapiquem distingir, com va fer el Papa, entre una acció militar destinada a estalviar vides innocents amenaçades i una acció de càstig destinada a tornar mal per mal. Cert que la frontera entre aquestes dues accions és prima i que el violent es mostra arrogant i convençut del seu poder. Però l'odi és el motor de la violència, el combustible dels qui maten, i no el podem alimentar.

Per això, tenim una responsabilitat com a pastors del poble de Déu, més enllà de qualsevol tacticisme o política de sector. L'Evangeli ens convida a apostar pel bé i per la pau, a anunciar la necessitat de la reconciliació i el diàleg, a promoure sentiments semblants als de Crist Jesús. Ell, com diu la Primera carta de Pere, «quan l'insultaven, no tornava l'insult; quan el turmentaven, no responia amb amenaces» (2,23). La passió de Jesús és el paradigma de l'home que renuncia a l'odi, contra els qui el judiquen i contra els qui l'acusen, que renuncia a defensar-se (vegeu Marc 15,5) i que més aviat defensa els seus deixebles demanant als qui vénen a detenir-lo que a ells, els deixin marxar (vegeu Joan 18,8). La pregària de Jesús a la creu, referida als qui el crucifiquen («Pare, perdona'ls, que no saben el que fan», Lluc 23,34), és la conseqüència d'aquella exhortació del Sermó de la muntanya: «Pregueu pels qui us persegueixen» (Mateu 5,44).

Preguem, doncs, pels botxins, immersos en la barbàrie, perquè canviïn el seu cor i els seus actes. Preguem per les víctimes, entre les quals molts germans nostres, cristians catòlics caldeus i cristians siroortodoxos i assiris, que han mort darrerament a Irak amb una violència semblant a la que va patir Jesús a la creu. Preguem, nosaltres i les nostres comunitats, al Déu de la pau perquè alliberi el nostre món del flagell de la violència. I anunciem amb valentia l'Evangelí de la misericòrdia i de la reconciliació.

ARMAND PUIG I TÀRRECH

*Prevere, (Barcelona—Tarragona)
Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya*

Alenada evangelitzadora des de Corea

La recent visita del Papa Francesc a Corea, del 14 al 18 d'agost, ens ha mostrat una relativament jove Església local de l'Extrem Orient, amb una gran vitalitat i sense complexos, compromesa en l'evangelització de la pròpia societat. Una societat plural on més del 40% dels seus membres no es considera vinculat a una religió en concret i la tradició budista es manté com a sòlid punt de referència religiós al costat d'expressions populars xamàniques, però alhora una societat on els cristians, molt actius i molt ben considerats socialment, representen actualment gairebé un terç dels cinquanta milions de la població de la República de Corea del Sud, dels quals més de cinc milions pertanyen a l'Església catòlica. Una Església forta i dinàmica, no tan sols pel creixement exponencial del nombre de batejats en les darreres dècades i per l'abundància de vocacions sacerdotals i consagrades, sinó també per l'arrelament progressiu de la fe cristiana en la cultura i en la història recent del poble coreà.

Vaig tenir ocasió de fer algunes breus estades a Corea, durant els anys que vaig viure al Japó. La proliferació de creus ben visibles, indicant llocs de culte cristià, va ser una de les primeres coses que em van impactar arribant a Seül. S'hi reflectia, en aquella manifestació externa de la presència cristiana en el territori, l'exigència de les diverses comunitats eclesials d'anunciar que les portes de les esglésies estaven obertes a qui volgués anar-hi. Vaig trobar-hi cristians desinhibits, en el millor sentit de la paraula. Convençuts de la seva fe i disposats a donar raó de la seva opció cristiana, amb un orgull pels orígens autòctons de la seva Església i pel testimoni lluminós deixat per milers de màrtirs tot al llarg del segle XIX. A diferència d'altres països, la fe no els arribà a través de missioners estrangers que la hi portaren, sinó que foren ells mateixos que s'hi interessaren, a partir de la lectura de textos cristians que els arribaren des de la Xina, el seu punt de referència cultural des de temps immemorials, i el 1784, amb el bateig del primer coreà a Pequín i el seu retorn al país, el cristianisme començà a difondre-s'hi a partir dels laics. Avui l'Església coreana compta amb 5.000 preveres, 1.500 religiosos i 10.000 religioses, a més d'un miler de missioners a l'estranger, però sobretot compta amb un laïcat corresponsable i motivat, que n'assegura el present i el futur.

Per a l'Església a Europa, envellida i condicionada per un decreixement ràpid del clergat i de la vida consagrada, el paper jugat pels laics en el naixement i el desenvolupament de l'Església a Corea, pot esdevenir certament un estímul ben suggeridor i un motiu d'esperança. Allà on hi hagi cristians que visquin coherentment i en comunió la seva fe, l'Església té assegurat el seu futur. Francesc, adreçant-se als líders de l'apostolat laïcal, els subratllava que «avui, com sempre, l'Església té necessitat del testimoni creïble dels laics

sobre la veritat salvífica de l'Evangeli, el seu poder per purificar i transformar el cor, i la seva fecunditat per edificar la família humana en unitat, justícia i pau». I tot demanant-los de «posar les seves intuïcions, talents i carismes al servei del creixement de l'Església en unitat i esperit missioner», constatava que «el futur de l'Església a Corea, com a tot Àsia, dependrà en bona part del desenvolupament d'una visió eclesiològica fonamentada en una espiritualitat de comunió, de participació i de posar en comú els dons».

En els anys successius a la dramàtica guerra fratricida (1950-1953) que consolidà la divisió de la península coreana en dos Estats ideològicament antagònics, l'Església catòlica coneixé una sorprenent expansió a Corea del Sud. Foren anys de grans transformacions socials i econòmiques, i políticament turbulents amb règims militars autoritaris (1960-1987), durant els quals l'Església va saber connectar amb les legítimes aspiracions del poble i guanyar-se la confiança de la societat sud-coreana, que li reconegué la seva autoritat moral. La sensibilitat demostrada per l'Església cap a les problemàtiques concretes més sentides per la població, facilità certament l'obertura espiritual de molts envers el cristianisme i el seu acostament cap a l'Església. La mateixa sensibilitat i empatia envers el poble coreà va mostrar el Papa Francesc referint-se a la desitjada i complicada reunificació de les dues Corees, així com també amb la seva proximitat i les seves paraules de consol a les famílies de les víctimes del naufragi del vaixell Sewol de l'abril passat.

A Corea, una antiga cultura asiàtica s'ha obert a la perenne novetat de l'Evangeli de Crist, i això està portant fruits de renovació per a la seva societat i d'enriquiment per a l'Església universal. El Papa Francesc, tornant l'any passat del Brasil, ja havia dit que considerava la missió a Àsia una prioritat del seu pontificat i ho va reiterar trobant-se amb els bisbes asiàtics presents a Corea durant el seu viatge. El desafiament per a l'Església, en aquell continent on conviuen una gran diversitat de cultures, és de ser «versàtil i creativa en el seu testimoni de l'Evangeli, mitjançant el diàleg i l'obertura a tots». Com ja ha deixat ben clar el Magisteri postconciliar, va recordar que «el diàleg és una part essencial de la missió de l'Església»: un diàleg que ha de tenir com a punt de partida i punt de referència fonamental la pròpia identitat com a cristians, però que alhora requereix una ment i un cor «oberts envers els qui parlem, amb empatia i sincera acollida», que foragitin qualsevol por que porta a tancar-se en si mateixos.

Respecte a una sana autoconsciència de la pròpia identitat i la capacitat d'expressar-la adequadament, Francesc ha assenyalat tres perills que assetgen també les comunitats cristianes: un *relativisme pràctic* que fa oblidar que «sota la superfície d'allò que canvia, hi ha moltes coses permanents, que tenen el seu últim fonament en Crist» (GS 10), la *superficialitat* d'una cultura imperant que «exalta l'effímer i ofereix tantes possibilitats d'evasió i de fugida», i un *formalisme tranquil·litzador* que sosté una aparent seguretat «rere respostes fàcils, frases fetes, normes i reglaments». Cal vèncer aquestes temptacions, ha insistit el Papa, i íntimament units a Crist, compartir amb senzillesa la pròpia fe amb la vida i les paraules, tot restant interessats i oberts sincerament als altres. Sense un veritable arrelament a

Crist, «les veritats que ens fan viure acaben esquerdant-se, la pràctica de les virtuts esdevé formalista i el diàleg queda reduït a una mena de negociació o a estar d'acord en el desacord». Indicacions ben actuals, que ens ajuden a tots, cristians d'Orient i d'Occident.

CINTO BUSQUET

prevere dels Focolars, Bisbat d'Urgell

Senders de glòria. La Primera Guerra Mundial

Les potències europees a l'inici del segle XX es miraven mútuament amb grans recels i els seus governants tenien una profunda ambició de domini tant als territoris del continent europeu com a les colònies africanes i asiàtiques.

França havia perdut la regió d'Alsàcia i Lorena en favor d'Alemanya i contemplava amb desconfiança el creixement del militarista Imperi Alemany. Gran Bretanya es mostrava preocupada per la defensa del seu vast imperi colonial, que els alemanys començaven a incomodar. Rússia, governada per l'autòcrata tsar Nicolau II, havia estat derrotada pel Japó i mantenia una profunda rivalitat amb tots els seus veïns fronterers europeus: Alemanya, l'Imperi Austrohongarès i l'Imperi Otomà. A més, a la zona dels Balcans alguns països havien obtingut la seva independència de l'Imperi Otomà, i enmig del mosaic balcànic emergia Sèrbia que amenaçava la unitat territorial d'Austria-Hongria.

En aquest context de tensió, a l'estiu del 1914, justament ara fa cent anys, l'assassinat de l'arxiduc Francesc Ferran d'Àustria i la seva muller, a Sarajevo, a mans d'un jove serbi va fer esclatar l'espurna que va iniciar el conflicte bèl·lic que coneixem amb el nom de la Primera Guerra Mundial.

El diari *La Vanguardia* ha tingut l'encert de publicar cada dia durant aquest estiu uns extractes de les cròniques de guerra del periodista Agustí Calvet *Gaziel* que mostren amb tota la cruesa la barbàrie de la guerra europea: la destrucció dels pobles i ciutats, la mort dels soldats al front i el patiment dels ferits als hospitals, el treball a les fàbriques i al camp, la vida diària dels homes i dones enmig de la bogeria de la lluita...

En ocasió del centenari de l'inici de la Gran Guerra, al Seminari Major Interdiocesà vàrem projectar la pel·lícula *Senders de Gloria*, obra mestra de Kubrick, interpretada en el seu paper principal per Kirk Douglas que retrata l'absurditat i l'horror de tota guerra, l'ambició dels alts comandaments i la perillositat d'un patriotisme mal entès. Realment val la pena visionar-la.

El 23 de maig de 1915, el mateix dia que Itàlia deixava de banda la seva neutralitat i els seus acords amb les potències centrals i declarava la guerra a l'Imperi Austrohongarès, un jove capellà italià, Angelo Giuseppe Roncalli, era mobilitzat. Aquella nit escrivia al seu *Diari*: «Demà marxo al servei militar, a sanitat. ¿On m'enviaran? ¿Potser al front enemic? ¿Tornaré a Bèrgam, o potser el Senyor ha preparat la meua última hora al camp de batalla? No sé res; només vull això: la voluntat de Déu en tot i sempre, i la seva glòria en el sacrifici complet del meu ésser. Així i només així, penso mantenir-me a l'altura de la meua vocació i demostrar amb fets el meu amor per la pàtria i per les ànimes dels meus germans».

Roncalli va ser destinat als hospitals de Bèrgam com a capellà fins que fou llicenciat el 10 de desembre de 1918. Un mes després s'obria a París la conferència de pau. Al seu *Diari* el jove prevere Roncalli, que ja havia estat nomenat director espiritual del seminari de Bèrgam, escrivia aquesta breu anotació que mostra el cor de bon pastor que bategava en el futur Joan XXIII: «En quatre anys de guerra, que han transcorregut enmig d'un món ple de convulsions, quantes gràcies del Senyor per a mi, quanta experiència, quantes ocasions de fer el bé als meus germans! Jesús meu, us dono gràcies i us beneixo. Faig memòria de tantes ànimes de joves que he tractat en aquest temps, moltes de les quals he acompanyat jo a l'altra vida; i em sento encara commogut, i el pensament que pregaran per mi em dóna confort i encoratjament».

Les paraules de Roncalli, un prevere enmig dels combatents, i les cròniques que hem pogut llegir de *Gaziel*, les quals també mostren el treball heroic dels sacerdots entre els soldats i els ferits, donen una visió de la Gran Guerra sobre el terreny. Caldria parlar igualment de l'obra de la Santa Seu i especialment del papa Benet XV durant aquest tràgic període, que cercava els veritables «senders de glòria» a través d'una pau fonamentada en la justícia, però que no fou escoltada pels qui volien només vèncer i humiliar els enemics.

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

*Prevere de l'Arquebisbat de Tarragona
Rector del Seminari Major Interdiocesà*

No és permès prendre el pa dels fills per tirar-lo als gossets

Fa gairebé cinc anys que redacto una breu homilia sobre l'Evangeli de cada diumenge per al setmanari «Catalunya Cristiana». Vaig acceptar l'encàrrec a condició de poder comentar alguna variant interessant del Còdex Beza. Se'm brinda ara la possibilitat d'ampliar-ne dues per a la vostra revista «El Bon Pastor» i he acceptat de bon grat la proposta. Entre els manuscrits més antics dels Evangelis, segles IV i V, el Còdex Beza, juntament amb els còdexs Vaticà i Sinaític i alguns altres, ha servit de base per a les successives edicions crítiques modernes del Nou Testament. És un còdex bilingüe, grec i llatí, que fou rescatat pel calvinista Teodor de Bèze de la seva imminent destrucció quan els hugonots, l'any 1562, anaven a enderrocar la cripta del cenobi de Sant Ireneu de Lió on es trobava aquest còdex juntament amb les relíquies dels màrtirs de Lió (177) i de sant Ireneu, el segon bisbe de les Gàl·lies. És una còpia de l'exemplar grec que uns missioners procedents de les províncies romanes d'Àsia i Frígia, l'Àsia proconsular (nord-oest de Turquia), s'endugueren a les Gàl·lies, en el primer terç del segle II, al qual afegiren la traducció llatina, la llengua vehicular d'aquella regió, constituint així un dels primers còdexs bilingües. He escollit el passatge de l'Evangeli de Mateu (Mt 15,21-28) que vam llegir no fa gaire. Notareu en la traducció alguns petits canvis que reflecteixen les variants del Còdex Beza (en cursiva).

Després d'un duríssim altercat sostingut amb els fariseus i lletrats vinguts de Jerusalem sobre la Llei sacrosanta del pur i l'impur que s'havien saltat els seus deixebles (Mt 15,1-20), Jesús es veié forçat a «sortir» (un verb que evoca gairebé sempre una situació d'èxode) i a «retirar-se al país de Tir i Sidó», exiliant-se així a Fenícia, un país pagà. Una acció semblant, però a la inversa, la realitza una dona que, pel seu llinatge, «cananea», rememora el passat dels cananeus que vivien en la regió marítima «les fronteres de la qual anaven des de Sidó, en direcció de Guerar, fins a Gaza» (Gn 10,19): «I heus aquí una dona cananea, que havia sortit d'aquelles fronteres.» L'un «havia sortit» d'Israel, exiliant-se temporalment; l'altra, «havia sortit» de Fenícia, «allunyant-se d'aquelles fronteres» (lit.). La cananea, segons el còdex Beza, «es posà a cridar *darrere d'ell* dient: "Tingues compassió de mi, Senyor, fill de David! La meua filla està posseïda per un esperit dolent."» Es tractaria, segons Mc 7,26, d'una dona «grega», pagana, de nacionalitat «fenícia» (Beza) o «sirofenícia» (Vaticà). Mateu, en canvi, subratlla la seva antiga ascendència. Ella i la seva filla representarien un estament de gent immigrada a Fenícia, forçada a l'exili quan els seus antics territoris foren ocupats pels israelites provinents d'Egipte (una veritable neteja ètnica, com sempre en nom de Déu!). L'acció d'anar *darrere* de Jesús revela que és una antiga deixebla que coneix molt bé Jesús i les tradicions jueves i l'aclama com el descendent de David, si bé es considera inferior als jueus. «Jesús, però, no li va respondre ni un mot.» Vol posar a prova la seva fe, l'adhe-

sió a la seva persona, i no treure-se-la del damunt com pretenien els seus deixebles: «Acomiada-la, que ve cridant darrere nostre!», com si pretengués fer-se deixeblla d'ells («darrere nostre»). Jesús no la discrimina, com es dedueix del text ordinari i s'ha convertit en una dita tradicional, al contrari, només segons el Còdex Beza, deixa ben clar als deixebles que ha sortit precisament per anar a recuperar les ovelles esgarriades de l'antic Israel: «No he estat enviat sinó per a *aquestes* ovelles, les que s'havien perdut de la casa d'Israel.» (En silenciar el text ordinari l'adjectiu «aquestes», la dita exclou categòricament els pagans, titllats de «gossos» pels jueus, del projecte messiànic de Jesús.) La dona pren coratge i li demana que l'ajudi: «Ella, tanmateix, vingué a prosternar-se davant d'ell dient: "Senyor, ajuda'm!".» Jesús li recorda que no és ell sinó la Llei jueva la que la discrimina: «No és permès de prendre el pa dels fills i tirar-lo als gossets.» (El text normal ho desvirtua: «No està bé...») La locució «és permès / no és permès», l'usa molt sovint Mateu referint-se a la Torà, la Llei jueva. La cananea no s'immuta i li replica: «Sí, Senyor, *car* també els gossets *mengen* de les *molles* que cauen de la taula dels seus amos.» Té molta cura de servir-se del mateix diminutiu amb què Jesús s'ha distanciat de la cruesa de la dita legal. Ni Jesús ni la dona no parlen de «gossos» sinó de «gossets», un diminutiu casolà, car els uns, els fills d'Israel, i els altres, els pagans representats per aquesta dona i la seva filla, pertanyen a la mateixa família i mengen de la mateixa taula. Jesús ha entomat perfectament la rectificació que li ha fet la dona: «*Dona*, gran és la teva fe!» Jesús no fa altra cosa que reconèixer la gran fe d'aquesta dona. L'adhesió a la seva persona, l'ha fet «sortir i allunyar-se de les fronteres» del paganisme i venir cap a ell per reconèixer la qualitat del seu messianisme, obert a totes les ovelles que s'havien esgarriat de la casa d'Israel, a fi de reunir de nou les dotze tribus (entre elles els cananeus) que s'havien dispersat i ulteriorment obrir les fronteres a totes les nacions paganes. L'alliberament de la seva filla, posseïda per ideologies fanàtiques portadores de mort, com malauradament constatem cada dia en les lluites fraticides entre germans i religions, es troba a l'abast de la dona, del desig maternal que l'ha mogut a trencar amb el seu aïllament i venir a trobar Jesús. L'exili momentani de Jesús ha afavorit aquest encontre. Jesús no actua directament, es limita a dir-li «que es faci com tu desitges». La dona cananea, fruit de la seva adhesió incondicional a la persona de Jesús, ha alliberat la seva filla de la terrible marginació que sofria i que l'havia empès a radicalitzar-se i unir-se a moviments subversius. «I es curà la seva filla a partir d'aquella hora.» Mateu subratlla sovint «aquella hora», «l'hora» a partir de la qual es produeix una guarició (Mt 8,13; 9,22; 15,28), «l'hora» que ha anticipat la fe i el desig amorós de la cananea.

JOSEP RIUS-CAMPS

Prevere del bisbat de Terrassa

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

El martiri de la indiferència

Els monestirs benedictins de la Congregació de Subiaco, i especialment el monestir de Montserrat a Catalunya i Belloc a França, van tenir al llarg segle XX una especial relació amb l'Orient cristià de tradició siríaca. Especialment el P. Bonaventura Ubach, monjo de Montserrat, de qui s'escau el cinquantè aniversari de la seva mort, va passar tota la seva llarga vida al Pròxim Orient, dedicat a l'estudi de la llengua siríaca, i de les tradicions de les Esglésies cristianes que des de fa dos mil anys es troben en aquestes beneïdes terres; Terra Santa, Líban, Síria, Mesopotàmia, van ser el lloc de la peregrinació d'aquest monjo que va estimar i va fer conèixer les riqueses literàries, litúrgiques i sobretot humanes d'aquestes Esglésies. Inserir en aquesta tradició «oriental» de Montserrat, i en ocasió de la meva ordenació sacerdotal, un monjo ermità amic em va fer el regal d'una bella edició de la Bíblia de Mossul. Era una reimpressió de 1950 feta sota la supervisió dels pares dominics d'aquesta ciutat iraquiana, i que reproduïa l'edició de 1888-1892, que al seu torn es basava en edicions anteriors i les completava. Edició Lagrande de Mossul, segons la Peshitta, editada pel metropolità siro-catòlic de Damasc, Mor Clemens Joseph David, i amb un prefaci de metropolità caldeu Amid (Diyarbakir), Jirjis Abdisho'Khayyat. Es tracta d'un text bíblic important que també inclou alguns llibres bíblics que no es troben en la versió de la Bíblia hebrea.

El regal d'aquesta edició de la Bíblia a Mosul em va plaure molt no només pel record del monjo amic, sinó també perquè era una edició de la Bíblia molt útil per a tot estudiós de les tradicions cristianes siríaques a nivell bíblic, patristic i litúrgic. Avui que la vida dels cristians a Mosul i a tota la regió de la Mesopotàmia està trepitjada, perseguida, violentada, aquesta edició bíblica adquireix un valor quasi bé de testimoniatge davant del martiri d'aquells cristians que de fa gairebé dos mil anys confessen l'únic Déu, Pare, Fill i Esperit Sant, i ho fan en la llengua que va ser la mateixa del Verb de Déu encarnat.

Mosul, ciutat custòdia i podríem dir apòstol de la Paraula de Déu, avui s'ha convertit en el custodi de la sang dels màrtirs. Cases incendiades, biblioteques cremades, cremada i destruïda una tradició cristiana de gairebé dos mil·lennis. Zones cristianes, tot el Pròxim Orient, poblades pels monjos i monges de les diverses confessions eclesials catòliques i ortodoxes: siro orientals, siro occidentals, armenis, llatins ... que en dos mil anys han après a viure junts i a compartir una vida cristiana senzilla, pobra, no fàcil, però sempre marcada per la tolerància, la reconciliació, la veritable fraternitat. Germans nostres cristians que últimament pateixen persecució per causa del nom de Crist, i que allà, en aquells llocs que són seus des de fa dos mil anys, han desaparegut. La veu dels pastors de les Esglésies cristianes d'aquests llocs no només ens alerta, sinó que ens diuen que els cristians de Mossul i dels llocs propers ja no hi són.

Aquests darrers dies el patriarca siro catòlic Ignaci Josep III Younan ha fet una forta denúncia dels esdeveniments que succeeixen allà en aquests termes: «No hi ha absolutament cap raó per atacar cristians innocents i altres minories a Mossul i als encontorns. No hi ha ni tan sols una raó per destruir els llocs de culte, les esglésies, les seus dels bisbats, les parròquies, en nom d'una suposada organització terrorista, que no escolta la raó i no fa cas a la consciència. Lamentem haver de dir que el nostre arquebisbat de Mosul va ser cremat totalment: manuscrits, biblioteca; i ja han amenaçat que si no es converteixen a l'islam, tots els cristians seran assassinats. És horrible! Això és una vergonya per a la comunitat internacional».

A més, el patriarca caldeu Lluís Rafael I Sako i tots els bisbes caldeus, siro catòlics, siro ortodoxes i armenis del nord de l'Iraq reunits a Ankawa, als afores d'Erbil, demanen la protecció necessària dels cristians i altres minories perseguides. També conviden a evitar la destrucció d'esglésies, monestirs, manuscrits, relíquies i tota l'herència cristiana, el patrimoni de l'Iraq i de tota la humanitat.

Biblioteques destruïdes, esglésies destruïdes, icones destruïdes, destruïts molts volums escrits en pergamí, la pell d'ovella que s'asseca, s'estira, es treballa, on els monjos antics d'aquestes terres beneïdes van transcriure la Paraula de Déu, els textos dels Pares, els cants de lloança de la esglésies cristianes; aquelles pells beneïdes que contenien la lloança del poble de Déu ara s'han perdut, destruït, cremat; quasi bé es pot dir que no queda més que la pell dels cristians, rentada, unguada i alimentada pel baptisme, per la unció amb el crisma i per la santa Eucaristia, preparada per tal que s'hi escrigui no en caràcters de tinta, sinó en caràcters de sang.

Una nova massacre cristiana avui a l'Iraq, a Síria, en tot el Pròxim Orient. Maaloula i Saydnaia a Síria fa mesos que ja van perdre els seus tresors d'esglésies, monestirs, biblioteques, icones ... i sobretot van perdre tantes veritables icones del Senyor que són els cristians. Avui a Mosul, i en molts altres llocs a l'Iraq, les poblacions són robades, escarnides, deixades al mig del desert geogràfic, àrid i sense aigua, com si fessin ressonar el Salm, i especialment aquell desert espiritual creat entorn d'ells pel silenci, per la indiferència de tantes persones, potser fins i tot els cristians que callen, que no poden, no gosen o no volen fer sentir la seva veu. La veu de les Esglésies cristianes i dels seus pastors, des de l'Església de Roma i del seu bisbe que presideix en la caritat, i ara també presideix en el sofriment les Esglésies germanes, fins a les esglésies i pastors presents en aquells llocs on els cristians donen testimoni i proclamen l'evangeli de la reconciliació i la pau, aquesta veu s'eleva en pregària a l'uníson, fent un gran crit a no negligència, ni omissió i a la denúncia del sofriment i la persecució evident als ulls de tots els homes. Veus doloroses i angoixades dels pastors de les esglésies que veuen com els seus fills escapen, sofreixen i moren pel fet de portar el nom de Crist i per viure com a cristians.

En els primers segles de l'Església, els homes i les dones es van anar al desert per trobar-hi la vida verdadera que buscaven, en la trobada amb l'Unigènit en la seva solitud i en la

comunió a l'interior de les Esglésies cristianes. Avui en dia molts cristians, homes, dones, ancians i nens, no són portats, sinó llançats al desert per morir allí; un desert on, en la fidelitat a la seva confessió de fe, troben el veritable testimoni, el veritable màrtir, Aquell que des de la creu va perdonar als seus perseguidors. Un cop més, al llindar del centenari del martiri de milions de cristians armenis, siro orientals i siro occidentals, de nou la fe cristiana és posada a prova.

«És realment una vergonya!» clama el Patriarca siro catòlic. «Demanem a la comunitat internacional que sigui fidel als principis dels drets humans, la llibertat religiosa, la llibertat de consciència. Som a l'Iraq, Síria i Líban: nosaltres, els cristians no hem estat importats, som aquí des de fa milers d'anys i, per tant, tenim el dret a ser tractats com a éssers humans i ciutadans d'aquests països ... ». Fem nostra la veu adolorida i angoixada dels pastors de les Esglésies que veuen els seus fills fugir, patir i morir pel fet de portar el nom de Crist.

MANUEL NIN

*Monjo del Monestir de Santa Maria de Montserrat
Rector del Pontifici Col·legi Grec de Roma*

Espiritualitat presbiteral del Papa Francesc (I)

Amb una gran celeritat, el papa Francesc ens va oferir la seva primera exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*, que ell va voler que fos programàtica a part de recollir les propostes del darrer sínode de bisbes. En aquest escrit seu, on hi són tractats molts temes i s'adreça a molts grups de cristians, també aporta valuosos elements per a l'espiritualitat presbiteral.

Un dels números més significatius d'aquesta exhortació apostòlica respecte d'aquest tema és el número 31, en el qual indica que «el bisbe sempre ha de fomentar la comunió missionera de la seva església diocesana». A l'hora d'explicar com fer-ho, se serveix de l'al·legoria evangèlica del Bon Pastor (Jn 10, 1ss). A partir del que diu Jesús, el papa Francesc amplia l'abast de la comparació. I afirma que el bisbe, seguint el Bon Pastor, «de vegades estarà al davant per indicar el camí i cuidar l'esperança del poble, altres vegades estarà simplement enmig de tots amb la seva proximitat senzilla i misericordiosa, i en ocasions haurà de caminar al darrere del poble per ajudar als ressagats i, sobretot, perquè el ramat mateix té el seu olfacte per trobar nous camins».

Són unes imatges ben suggeridores, que no només s'adrecen als bisbes, sinó també als seus col·laboradors directes, els preveres diocesans. Tots, bisbes i preveres, hem de saber dur a terme aquestes tres accions del pastor: guiar, acompanyar, emparar; escatint quan toca cadascuna d'elles.

Cal saber anar al davant, amb autoritat i decisió, amb empena i coratge, amb prudència i seny, per indicar el camí al ramat, al poble de Déu, i, alhora, per a mantenir ferma la seva esperança, per tal que no defalleixi en el camí, per tal que no es cansi d'avançar, perquè no es distregui per altres corriols que l'apartin del veritable camí. Anar al davant sense imposicions, sinó amb la seducció de l'amor (con diu Jeremies), que és la que confereix l'autoritat veritable que ha de tenir tothom qui està cridat a anar al davant. Sense caure, però, en la temptació que podem tenir d'abdicar de la nostra responsabilitat.

Cal saber anar al mig del ramat, exercint la proximitat senzilla i la misericòrdia. Aquesta indicació ens avisa del perill que l'anar davant no ens acabi allunyant i distanciant tant del ramat que l'acabem perdent, quelcom terrible per a un pastor. Cal tenir paciència amb el ramat i saber avançar amb ell. Cal ser proper, ben proper, realment proper, no només dir que se n'és. I ser-ho amb senzillesa, la que aporta la consciència que tots som germans i que això és el més important. Des d'aquesta proximitat i senzillesa és com es pot exercir una real misericòrdia, que necessiten ardentment i que cal exercir portant el perdó de Déu i el propi.

Finalment, cal saber seguir el ramat, posar-se al darrere seu, per ajudar els ressagats, ja que tots han de ser salvats (això és el que Déu vol, 1Tim 2,4) i no podem deixar que se n'esgarriï cap. Hem de reconèixer que, sort n'hem tingut cadascun de nosaltres que, en moments que ens endarreríem o esgarriàvem en el camí de la vida, algun pastor ens ha vingut a buscar i reincorporar al ramat. Totes les ovelles són importants per a Déu i ho han de ser per a nosaltres! I també hem de saber anar al darrere perquè, com diu el papa, «el ramat té el seu olfacte per a trobar nous camins». Nosaltres, els preveres, no tenim l'exclusiva en això ni podem pretendre de tenir-la. Aquesta és la millor manera d'emparar el ramat, no deixant que ningú se senti exclòs per darrere i no deixant que ningú se senti menystingut en la seva opinió. Per això el papa ens diu que el bisbe i, per tant, el prevere, «haurà d'encoratjar i procurar la maduració dels mecanismes de participació que proposa el *Codi de Dret Canònic* i altres formes de diàleg pastoral, amb el desig d'escoltar tothom i no sols alguns que li acariciïn els oïdes».

Guiar, acompanyar, emparar. Tres actituds pròpies del bon pastor, que queden subratllades per dos textos que recorda el P. Raniero Cantalamessa en el seu llibre *Amar a la Iglesia. Meditaciones sobre la carta a los Efesios*. El primer, és bíblic. Pere recomana als ancians: «pastureu el ramat de Déu que teniu confiat; vetlleu per ell no pas per obligació, sinó de bon grat, per amor a Déu; no amb afany de lucre, sinó generosament; no com qui regeix despòticament una hisenda, sinó fent-vos models del ramat». (1Pe 5,2-3). El segon és, podríem dir, patristic, de Santa Caterina de Sena en una carta adreçada a Urbà VI. En ell li diu al Papa: «Sou pare i senyor de tot el cos de la religió cristiana: tots estem sota les ales de vostra Santetat; pel que fa a l'autoritat, ho podeu tot, però pel que va a veure-hi, no més que qual-sevol altre; d'aquí ve que calgui que els vostres fidels hi vegin i procurin amb sinceritat de cor i sense temor servil allò que serveixi per a honra de Déu, salut i honra vostra i de les ovelles que són sota el vostre bàcul. I jo sé que vostra Santetat té un gran desig de tenir ajudants que l'ajudin» (Carta 302).

Crec que són unes bones recomanacions per a l'inici d'un nou curs. Val la pena que les aprofitem seriosament per a fer un examen de consciència pastoral sobre com exercim aquesta triple tasca del pastor i de com la podríem exercir millor allà on som i en totes les tasques que tenim encomanades.

JOSEP MARIA TURULL

*Prevere de l'Arquebisbat de Barcelona
Rector del Seminari Conciliar de Barcelona*

Una experiència real de Déu: el camí de Sant Jaume amb els joves

Molts de nosaltres hem fet sols o acompanyats algun tram del Camí de St. Jaume, i segurament hem experimentat que és un camí que ens empeny cap al nostre interior, a trobar-nos amb Déu, ens tornem pelegrins que anhelem arribar allò on és Déu.

Aquest estiu moltes de les nostres diòcesis de Catalunya hem fet amb els joves de les nostres parròquies una part del Camí, i ha estat un autèntic regal del Senyor per a ells i per a nosaltres.

En la societat d'avui, on arrela amb força el desig i el gust de caminar, per motius de salut, de diversió, de cultura etc. el Camí de St. Jaume se'ns ofereix com una oportunitat única, descobrint, però, que el Camí de St. Jaume és un camí diferent, forma part dels camins traçats per Déu: com el camí d'Abraham cap a la Terra Promesa, el camí del Poble d'Israel pel desert, el camí de Jesús en el seu ministeri, el camí dels deixebles per anunciar la joia del Ressuscitat, etc. Camins que Déu traça per trobar-nos amb Ell i amb nosaltres mateixos: el camí del cor.

Aquest camí et fa deixar el pare i la mare, la casa, les ocupacions habituals, els amics, tot fent un vot de confiança, ja que allò que es trobarà en gran part és desconegut, però quelcom al teu interior et diu que valdrà la pena. Pelegrinar vol dir sortir de casa teva, sortir de tu mateix per anar a l'encontre de quelcom nou que ha d'omplir el teu cor, anar a l'encontre de l'Altre. Per aquest motiu el Camí de St. Jaume sempre és el mateix, però alhora sempre és nou, perquè no és només un camí exterior, sinó sobretot interior, on Déu fa camí al teu costat.

Certament que als joves que hi han participat hi van anar empesos per motius i circumstàncies diverses, altres més conscients del que anaven a fer, altres potser més moguts per passar-ho bé i experimentar quelcom nou... sigui com sigui, però, tots han sentit que el Camí els marcava, que el Camí era sobretot un camí interior, que ells no feien el Camí sinó que el Camí els anava "fent" a ells, que el Camí ha canviat quelcom en ells...

Aquest és el do del Camí, et fa experimentar, et fa transcendir, et permet experimentar una triple obertura: a Déu, als altres i a un mateix:

Encontre amb Déu: acostumats a viure el ritme quotidià de l'institut, dels amics, de la societat o de la família, en què molt sovint s'intenta apartar el rostre de Déu, el Camí ha estat una oportunitat per a fer una experiència real de trobada amb Déu; i això és la vivència de la fe: trobada personal amb el Senyor. La pregària del matí i del vespre, els moments de silenci, la contemplació de la bellesa de la natura, les eucaristies d'etapa... disposen i preparen el cor per sortir d'un mateix per transcendir, fins al punt que més d'un jove deia: "¿per què no

fem aquestes pregàries quan arribem a casa?" Una experiència plena de la presència de Déu que omplia el seu cor. Una purificació interior que visibilitza el rostre de Déu, descobrint que Déu és Aquell que camina sempre amb tu. Allò que procurem a les parròquies, a la catequesi, als grups de joves, allà es viu amb total naturalitat i senzillesa.

Encontre amb els altres: massa vegades acostumats a establir relacions via Whatsap, Facebook, o Twitter, relacions que molt sovint queden amb l'anècdota, el passar-ho bé i allò que és superficial, es descobreix una obertura sincera vers l'altre, vers l'amic, vers els pares, vers el mossèn, vers el catequista... El Camí regala moments on compartir en profunditat, on ajudar i animar l'altre en la dificultat, on caminar llargues hores possibilitant obrir el cor sense complexos ni estereotips, on omplir les passes d'un silenci ple amb el qui tens al costat. Tot això teixeix i et fa valorar l'autèntic do de l'amistat, de l'amor gratuït i entregat, tot descobrint tants dons que Déu et fa en les persones amb les quals convius el dia a dia.

Encontre amb un mateix: vivint la quotidianitat de forma accelerada, amb múltiples ocupacions, distraccions, diversions... a voltes et queda poc espai per al repòs del cor, per endin-sar-te en la riquesa del teu interior, per descobrir-te a tu tal com ets en les teves riqueses i en la teva pobresa, per ser conscient de les teves ferides i pors, per sentir que el teu cor anhela quelcom que ompli de veritat la teva vida... El Camí et presenta al teu davant el camí de la teva vida, et fa interpel·lar qui ets tu i cap a on vols anar, posa a la llum allò que havies volgut amagar... El Camí també esdevé un camí cap a tu mateix, a voltes el més desconegut, i t'esperona a viure amb més profunditat i plenitud.

El Camí de St. Jaume esdevé, per tant, una riquesa que deixa petjada en el cor del pelegrí, i aquest do tan gran no el pot fer ningú més que Déu. En aquests moments vius realment com el ministeri del prevere és ser instrument, on tan sols se't demana d'acompanyar el jove a l'encontre de Déu, de caminar al seu davant, d'ajudar-lo a fer aquesta experiència real que pot transformar el camí de la seva vida... I allí se't fa possible, és un regal molt gran per al teu ministeri, a voltes acostumat a picar pedra pensant que per molta pedra que piquem no arrela la fe, pensant que el jove no anhelen l'amor de Déu. El Camí et dóna l'oportunitat de descobrir i sentir com el jove realment fa i necessita l'encontre amb Déu, i que és una experiència real que el transforma.

Però el pelegrinatge no acaba a Santiago, ans al contrari, el Camí ha de continuar amb més força al retornar a casa, sens dubte que de forma diferent, però el camí no ha arribat a la seva meta... I aleshores sorgeix la pregunta: ¿què podem fer per perllongar aquesta experiència de Camí en les nostres comunitats? ¿Com podem oferir espais reals de pregària, de silenci, de trobada amb el Senyor? ¿Com podem ajudar a aprofundir aquest camí a l'interior de cada jove? ¿Com podem fer viure el pelegrinatge a casa i a la seva realitat perquè esdevinguin autèntics testimonis de Jesús?

Preguntes que inunden el cor i la ment, preguntes que t'ajuden a apropar-te als joves, preguntes que donen vida al teu ministeri de servei, preguntes que interpel·len el teu treball

pastoral per intentar fer-lo nou cada dia, preguntes que omplen la teva pregària amb el rostre de cada jove... En definitiva moltes preguntes que certament no he aconseguit respondre del tot, però que m'estimulen a intentar fer camí amb els joves cap a Déu, que donen aire nou al meu ministeri, que em fa renovar la crida del Senyor a anunciar la joia de la fe, i que m'obren a la confiança en Déu: Ell que ha possibilitat que els joves es trobin realment amb Ell a Santiago, ens ajudarà a continuar fent el Camí amb Ell, tot creixent en el pelegrinatge cap al seu cor, per continuar obrint-se a Déu, als altres i a un mateix.

“Jo envio davant teu el teu missatger perquè et prepari el camí. És la veu d'un que crida en el desert: prepareu el camí del Senyor, aplaneu les seves rutes” (Mc 1,2-3)

JOSEP MATEU

Prevere de l'Arquebisbat de Tarragona

Delegat Diocesà de joves

La Diòcesi i la Vida Consagrada

El temps és un concepte necessari per a mesurar l'acció humana i, al mateix temps, objecte de les grans qüestions que afecten l'ésser humà. En totes les èpoques de la història l'home s'ha preguntat sobre el temps formulant teories que el porten des d'un ingenu optimisme fins a la caiguda en una profunda desesperació.

Me serveix aquesta senzilla consideració inicial per valorar la importància que els humans concedeixen a la divisió del temps i la seva pretensió d'ubicar aquesta magnitud en uns paràmetres que els possibilitin abraçar les seves relacions actuals, els seus records del passat i les seves projeccions futures. També els ajuda a situar l'acció de Déu a la història de la humanitat.

Últimament han proliferat molt les commemoracions dedicant temps, quasi sempre anys, per valorar persones i institucions concretes o successos que influeixen en el devenir de la comunitat humana; també ens permet recordar alguns aspectes essencials de la nostra condició social o comunitària. Deixem a part en aquest moment les referències a les circumstàncies personals i familiars, tan significatives per al desenvolupament afectiu i per a les relacions més properes.

La nostra memòria viu un gruix ample de celebracions, històriques, culturals o socials proposades en aquests darrers anys. Sols ens fixem en el que afecta a la nostra fe i a la nostra pertinença eclesial. En concret a la celebració de l'Any de la Vida Consagrada. L'ha proposat la Santa Seu i comença el primer diumenge d'Advent d'aquest any per finalitzar el 2 de febrer de 2016, Solemnitat de la Presentació del Senyor i Jornada Mundial de la Vida Consagrada.

Per aquest any s'anuncien moltes activitats programades per la Congregació a favor de l'Església universal i que implicaran els diferents Instituts religiosos. Per suposat ens pertoca a tots els membres del Poble de Déu, que participaran en major o menor mesura en les activitats ja mencionades però que seran objecte de les seves oracions a fi que les nombroses comunitats religioses, esteses per tota la geografia eclesial, siguin fidels als seus respectius carismes i donin un testimoni autèntic de la persona, del missatge i de l'obra de Jesucrist al món d'avui.

S'ofereixen suggeriments amb la intenció que les diòcesis promoguin alguna cosa semblant al seu nivell particular de manera que la Vida Consagrada resti en l'ordim de l'Església particular i s'augmenti la seva col·laboració en els plans pastorals parroquials i diocesans. Hi ha molts d'exemples d'individus concrets o de comunitats senceres al servei de la parròquia. Tots coneixem i contínuament agraïm la seva presència i dedicació.

Em sembla un bon moment per ressaltar la importància de la Vida Consagrada, la seva història passada, la seva entrega present i els seus projectes; diguem que, mirant des d'una estança diferent de la mateixa morada, afavorir la casa i l'escola comunes de la qual parlava el papa Sant Joan Pau II. L'estança a la qual estem situats els bisbes i preveres mirant amb els ulls de Crist els esforços de cadascú a favor del Poble de Déu. Per això, des d'aquestes pàgines dedicades als preveres, a les quals escriu a cada número un bisbe tractant d'orientar una línia pastoral concreta, me sembla oportú recordar dos documents recents que assenyalen la nostra manera de fer fomentant la col·laboració de tots i animant a les actituds adequades per a unes sinceres i confiades relacions mútues. Per suposat amb una valoració prèvia molt positiva pel que es refereix a qui subscriu aquestes paraules.

El primer document que glosso és l'Exhortació Apostòlica *Vita Consecrata* (1996) del papa Sant Joan Pau II. Aquest text ha il·luminat fortament la presència dels consagrats a la vida eclesial. Ha produït molts d'estudis i rics comentaris que ens han permès als altres actualitzar la nostra percepció sobre aquesta part del Poble de Déu i ha estat objecte de profundes reflexions comunitàries i saboroses meditacions personals dels seus membres. Preparant aquest breu escrit, he tornat a llegir l'Exhortació i m'atreveria a demanar a tots els preveres que feren el mateix aplicant especial atenció a cada religió de la seva demarcació parroquial, accentuant la confiança i la disponibilitat en la tasca pastoral i valorant cada carisma en l'afecte i en la promoció de vocacions. Sols mencionant els següents títols us podeu deixar atreure per la seva lectura: A imatge de la comunitat apostòlica, *sentire cum ecclesia*, la fraternitat en l'Església universal, la vida consagrada i l'Església particular, una fecunda i ordenada comunió eclesial, un diàleg constant animat per la caritat, la fraternitat en un món dividit i injust, comunió entre els diversos Instituts, comunió i col·laboració amb els laics. Responen als nombres compresos entre el 42 i el 54.

El segon document és de l'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (2013) i té com a títol *Cauces operativos para facilitar las relaciones mutuas entre los obispos y la Vida Consagrada de la Iglesia en España*. Inicialment fou presentat com un treball de la Comissió Episcopal que comptà amb la col·laboració de preveres, laics i consagrats. Fou objecte de moltes reflexions amb riques aportacions i suggeriments pel conjunt de bisbes. La pretensió fou harmonitzar els carismes i les disponibilitats personals en la vida eclesial creant, sota l'acció de l'Esperit Sant, la comunió que ens demanava el mateix Senyor.

Un consell final en aquest breu comentari: que tots els preveres estudiïn els documents que afecten a la Vida Consagrada. Especialment aquest darrer. Els ajudarà, com als bisbes, a desenvolupar unes actituds bàsiques d'apropament, amabilitat, cooperació amb els religiosos que enriquirà la comunitat parroquial de manera que des de la fraternitat puguem pre-

sentar i construir junts el Regne de Déu anunciat per Jesucrist. Per suposat que tot no finalitza en la lectura o l'estudi, s'ha d'anar més enllà dels papers i dels escrits i tractar de viure la vida de Crist amb autenticitat, amb fidelitat, amb alegria i plena dedicació i servei als altres.

Ciutadella de Menorca, 8 d'agost de 2014

+ SALVADOR GIMÉNEZ VALLS

Bisbe de Menorca

El Bon Pastor
Revista per a preveres
